

Warszawa, 28 sierpnia 2024 r.

Dr hab. Maciej Gdula
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa
Wyższego
ul. Wspólna 1/3 00-529 Warszawa

Stanowisko Komitetu Neurobiologii Polskiej Akademii Nauk
w sprawie propozycji zmiany ustawy o PAN

Szanowny Panie Ministrze,

Komitet Neurobiologii Polskiej Akademii Nauk wyraża zaniepokojenie proponowanym brzmieniem art. 35 projektu ustawy o Polskiej Akademii Nauk. W proponowanej formie zastępuje on obecną samorządną reprezentację naukowców z określonych obszarów badawczych, służącą integrowaniu określonego środowiska naukowego, reprezentacją środowisk przedstawicielskich (m.in. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Krajowa Reprezentacja Doktorantów). Taka zmiana jest niezgodna zarówno z pozostawionym bez zmiany art. 33 ustawy, który mówi, że *“Komitet naukowy jest samorządną reprezentacją dyscypliny lub pokrewnych dyscyplin naukowych służącą integrowaniu uczonych z całego kraju”*, ale także z uzasadnieniem proponowanych zmian, które jasno wskazują, że *“(…) w art. 35 ust. 1 ustawy proponuje się rozszerzenie składu komitetu naukowego, który jest samorządną reprezentacją naukowców z określonych obszarów badawczych służącą integrowaniu określonego środowiska naukowego, (…)”* (s. 34 przesłanego dokumentu).

Jednocześnie, możliwość zgłaszania dodatkowych członków komitetów przez niektóre instytucje przedstawicielskie środowiska naukowego, takie jak Rada Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Krajowa Reprezentacja Doktorantów, nie wydaje nam się celowa. Jesteśmy przekonani, że wskazane instytucje mają słabsze rozpoznanie poszczególnych środowisk naukowych niż naukowcy pracujący w danej dziedzinie. Ustawodawca nie wskazał, jaka ma być rola tych przedstawicieli w Komitetach. Jaki pożytek widzi ustawodawca np. z udziału 40 przedstawicieli wskazanych przez Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich do 40 komitetów naukowych PAN? Wydaje nam się, że jest to nałożenie dodatkowego obciążenia na wskazane ciała, bez jasnego określenia czemu miałyby służyć taka

reprezentacja. Czy któreś ze wskazanych ciał wskazało problemy z obecną formułą reprezentowania środowisk naukowych w komitetach naukowych? Czy też wskazało potrzebę zmian w tym zakresie?

Uważamy, że zaproponowana formuła art. 35 ust. 1 jest w oczywisty sposób usterką legislacyjną w kontekście wskazanych powyżej pozostałych zapisów ustawy i ich uzasadnienia. Naszym zdaniem absolutnie niedopuszczalne jest usunięcie demokratycznej reprezentacji poszczególnych środowisk naukowych w komitetach. Gdyby taka zmiana miała nastąpić, należałoby przeformułować rolę i funkcje komitetów ze szczegółowym uzasadnieniem proponowanych zmian.

Uważamy również, że proponowane zmiany z możliwością wskazywania reprezentacji przez niektóre wybrane instytucje przedstawicielskie środowiska naukowego, jest niecelowe a przy tym niewystarczająco uzasadnione. Wprowadzenie proponowanego przedstawicielstwa wymaga szerszego uzasadnienia takiej potrzeby i celowości proponowanych zmian.

W związku z tym sugerujemy utrzymanie dotychczasowego sformułowania art. 35 ust. 1: *“W skład komitetu naukowego wchodzi członkowie krajowi Akademii zgodnie z ich specjalnością naukową oraz osoby wybrane przez właściwe środowisko naukowe.”* oraz rezygnację z proponowanych zmian w art. 35.

W imieniu Komitetu Neurobiologii PAN

Przewodniczący KN PAN
prof. dr hab. Daniel Wójcik